

Krijgt Nederland de eerste Golda Meir of Margaret Thatcher?

Door [Eduard Bomhoff](#) - 15 juli 2023
Geplaatst in [Verkiezingen](#)

Sigrid Kaag dus niet, maar nu misschien Caroline van der Plas of Dilan Yesilgöz? Twee nieuwe vrouwen staan voor de poort van het Torentje. Zou het verschil maken? Hier is een kleine persoonlijke herinnering.

Toen Neelie Kroes mij in 1994 vroeg om als hoogleraar economie over te stappen van Rotterdam naar Nyenrode kwam dat met de opdracht om een onderzoeksinstituut op te starten. Dat had een bestuur nodig en zo had ik de kans om een oude nieuwsgierigheid te bevredigen: hebben vrouwen misschien een andere stijl van vergaderen en besluiten dan mannen?

Arie van der Zwan kwam binnen met een indringend betoog

Voor het bestuur vroeg ik uiteraard mijn president Neelie Kroes, en verder Hannie van Leeuwen (bekend en bewonderd Kamerlid van het CDA), Ireen van Ditshuyzen (maker van prachtige tv-documentaires) en Jacqueline Rijdsdijk (topvrouw bij De Nederlandsche Bank). De twee mannen in dat bestuur waren daarmee een minderheid tegen die vier dames.

Na twee jaar kwam er een nieuw bestuurslid: Arie van der Zwan werd decaan van Nyenrode en daarmee q.q. lid van ons bestuur. Wat toen gebeurde was geen verrassing voor wie zich herinnerde hoe Van der Zwan een paar jaar eerder kwam, zag en verdween bij Vendex. Hij kwam in de vergadering en hield direct een lang en indringend betoog over wat er allemaal beter kon en wat we moesten doen om dat te bereiken.

Krijgt Nederland de eerste Golda Meir of Margaret Thatcher?

Was het een bestuur geweest met allemaal mannen, dan hadden we zeker reacties gekregen in de trant van 'Arie, ik zie waar jij vandaan komt, maar bla bla' en 'Arie, ik sta voor honderd procent achter wat je wil, maar bla bla'. Hier echter volgde alleen een stilte. Alle dames zwegen en wachtten af. Van der Zwan kon niet anders dan zichzelf een tweede termijn geven en zijn betoog herhalen. Weer stilte van de vier ervaren dames. Na die tweede pauze zei de voorzitter: 'We moeten hier zeker bij een volgende gelegenheid op terugkomen' en dat was het dan.

Vrouwen hebben veel minder de behoefte om in een vergadering hun eigen paaltje in de grond te slaan. De vier dames maakten de inschatting dat Van der Zwan te snel en zonder inzicht van wal was gegaan en dat daar niets nuttigs van kon komen. En dus zwegen ze. Veel mannen zouden dat moeilijk en onnatuurlijk hebben gevonden.

Nathalie Stutzmann

Toen Israël's oud-premier David Ben-Goerion zijn opvolger Golda Meir een compliment wilde maken zei hij: 'Golda is de enige man in het kabinet.' Niemand zou dat nu nog op die manier zeggen, maar ik denk ook dat hij het verschil tussen mannen en vrouwen niet goed in beeld had. Het is niet dat vrouwen langer aarzelen voor ze een beslissing nemen.

Denk aan een beroep dat tot voor kort werd gezien als typisch mannelijk: orkest-dirigent. Je stijl opleggen aan honderd professionals, en continu beslissen over tempo en klankkleur tijdens de uitvoering. Anno 2023 is Nathalie Stutzmann aan de top en staan er zo veel meer succesvolle vrouwen op de grootste concertpodia.

Het echte verschil is dat veel mannen zich in een vergadering als macho-apen luidruchtig op de borst moeten slaan om hun status te bevestigen, terwijl vrouwen beter vasthouden aan de wijsheid van 'spreken is zilver, zwijgen is goud'.

De komende campagne zal ons nog niet veel leren over de stijl van regeren van Caroline en Dilan. Zie Boris Johnson, fantastisch succesvol in de campagne maar daarna mislukt als premier.

De Nederlandse Golda Meir

Onze campagne had vorige week een foute start. Nog geen drie uur na de val van Rutte4 werd al bekend dat de Kiesraad een late datum in midden november zou aanwijzen. Allemaal D66-aanhangers in die Kiesraad die zo lang mogelijk willen loeren naar een mogelijke uitglijder van de BBB?

Deze week was beter met Dilan als nieuwe kandidaat voor de VVD. Nu hebben we twee vrouwen die gelet op hun carrière geloofwaardig campagne kunnen voeren op 'niet eindeloos overleggen, maar beslissen'. Misschien kijken we straks terug op 2023 als de start van de Nederlandse Golda Meir of de Nederlandse Margaret Thatcher.

Eduard Bomhoff is oud-hoogleraar economie aan de EUR, Nyenrode en Monash University. In 2002

WYNIA'S WEEK

Krijgt Nederland de eerste Golda Meir of Margaret Thatcher?

was hij vicepremier in het eerste kabinet-Balkenende.

*Het zijn de donateurs die **Wynia's Week** mogelijk maken. Doet u al mee? Doneren kan op verschillende manieren. Kijk [HIER](#). Hartelijk dank!*